

Grote Verhalen Voor Een Klein Meisje!

*Grote Verhalen Voor
Een Klein Meisje!*

CINDY VAN DER LINDEN

StoryTerrace

Tekst Cindy van der Linden
Grafische vormgeving StoryTerrace
Copyright © 2022 Cindy van der Linden

Eerste druk december 2022

StoryTerrace

www.StoryTerrace.nl

DANKWOORD

Het zijn de casualidades de la vida, de toevalligheden van het leven, die me hebben geholpen om verder te komen. Niets komt zomaar op je weg. Het is jouw leerweg en daar moet je mee leren omgaan. Doe je dat niet, dan blijf je in je eigen ellende hangen.

Ik wil een aantal mensen bedanken. Allereerst mijn grootste dank aan jou, Marlon Jon. Zonder je constante doorzettingsvermogen (soms tot vervelends aan toe), zou mijn verhaal nu niet in dit boek staan.

Het vele verdriet dat mijn kleindochter Malaya en ik doorstaan hebben heeft ons een hechte relatie gebracht, daarmee heeft ze ook haar steentje bijgedragen aan dit verhaal. Dank je, lieverd.

Door het brainstormen met mijn ouders, familieleden en vrienden zijn vele herinneringen niet verloren gegaan. Lieve dank daarvoor.

Middels de begeleiding van ghostwriter Ilse Marree en mijn contact persoon bij StoryTerrace, Kim van de Vliet, is mijn verhaal een boek geworden. Geweldig, dames.

Een groot deel van dit verhaal is ontstaan door de gebeurtenissen binnen Cintonjo. Bij deze bedank ik alle mensen daar die een positieve impact op mijn leven tot

GROTE VERHALEN VOOR EEN KLEIN MEISJE!

dusver hebben gehad: onze vaste klanten, medewerkers en Eric, Marcel en Jos zijn in der tijd van onschatbare waarde geweest.

Door een stukje van mijn verleden te delen, hoop ik anderen die door vergelijkbare situaties zijn gegaan een hart onder de riem te steken.

Dit zijn grote verhalen voor een klein meisje!

P.S. Voor context bij het boek, kan de lezer op www.cintonjo.nl foto's en video's bekijken van Cintonjo en familie Van der Linden, in Nederland en Spanje.

‘Niemand, maar dan ook niemand kwam zomaar binnen zonder aan te bellen, alleen voor onze vaste gasten ging de deur vanzelf open.’

INHOUD

VOORWOORD	11
1. NUENEN	19
2. MIJN VADER, JOHANNES PETRUS THEODORUS VAN DER LINDEN (JO)	23
3. ONTMOETING MET MIJN MOEDER ANTONIA HENRICA MARIA VAN DEN HEUVEL (TONY)	35
4. MIJN EERSTE VIJFTIEN JAREN IN NUENEN	45
5. NAAR CALPE, SPANJE	99
6. EEF HOOS	107
7. CINTONJO EN HOLLYWOOD, CALPE	111
8. POLDO	119
9. GEWELDIGE CRUISE	127
10. VALENCIA, BARCELONA EN MADRID	133
11. MODEL	143
12. JAPAN	153
13. MET POLDO NAAR AMERIKA	165
14. IBIZA	171
15. ONTMOETING MET JULIO IGLESIAS	179
16. DOMINICAANSE REPUBLIEK	187

17. MODESHOWS, TELEVISIESPOTS EN FOTOSHOOTS	193
18. VICTOR	201
19. GEBOORTE MARLON	219
20. VERSLAVINGEN VICTOR	225
21. TERUG NAAR CALPE	241
22. CINDY'S BAR	251
23. WERKEN BIJ JUAN PORSELLANES	269
24. REIZEN MET JAN	275
25. MARLON EN ZIJN VADER	295
26. PROBLEMEN MET JAN	303
27. HERBELEVINGEN	311
28. WEER ALLEENSTAANDE WERKENDE MOEDER	327
29. GER	337
30. MIJN GEHEIM ONTHULD AAN MIJN OUDERS	355
31. IK WORD OMA!	361
32. TONI	373
33. TOT MEZELF KOMEN	397
34. TERUG NAAR NEDERLAND	407
NAWOORD	425

VOORWOORD

Door Marlon Jon van der Linden

Mijn moeder Cindy overtuigen!
Ik ben in 1989 in Spanje geboren en heb er gewoon tot dat ik in 2017 naar mijn moeders geboortedorp Nuenen in Nederland verhuisde om een opleiding te volgen en te werken. Mijn opa en oma Van der Linden, die toen al ruim veertig jaar in Spanje woonden, kwamen me er bezoeken. Ze verbleven in Parkhotel Auberge Vincent. Ik reed met hen in de auto langs een witte boerderij in Nuenen toen mijn opa tot mijn verbazing riep: 'Hier ben ik geboren!' En dat in de witte boerderij waar ik elke dag op weg naar mijn werk langsfietsste! Dit was voor mij aanleiding om op onderzoek te gaan naar de geschiedenis van de familie Van der Linden.

In 2018 vestigde de hele familie zich weer in Nederland en kon ik hen bestoken met vragen. Tijdens mijn zoektocht hoorde ik verhalen die laten zien hoe bijzonder het leven van mijn moeder Cindy was en nog steeds is en hoe hard ze heeft moeten vechten om zich door moeilijke omstandigheden heen te slaan. Het lukte me niet meteen om haar ervan te

overtuigen dat haar levensverhaal voor velen interessant zou kunnen zijn én dat het voor haar zelf goed zou zijn om te vertellen wat ze in haar leven allemaal heeft meegemaakt. Daarom ben ik op een dag maar zelf begonnen met schrijven en deed ik alsof ik haar was. Ondertussen vroeg ik haar van alles, tot vervelens toe. Ze werd er helemaal nerveus van. Ze wilde niets meer van me weten en ontliep me constant. Als het maar even kon, verliet ze het huis met als excuus: 'Ik ga werken!' De weinige uren die ze thuis was, liep ik met mijn vragen achter haar aan, want dat was de enige manier om haar uit haar bubbel te krijgen.

Als ik in mijn vrije tijd niet met haar verhaal bezig was, stortte ik me op de foto's, films en video's voor de website www.cintonjo.nl. Ik wilde het beeldmateriaal van de familie Van der Linden op een tijdlijn zetten en moest daarvoor weten wat er op elke foto, film en video stond en van wanneer die dateerde. Om daarachter te komen viel ik mijn opa en oma voortdurend lastig. Mijn opa was de enige die alles enthousiast herhaaldelijk met me bekeek. Door zijn dementie vertelde hij hetzelfde verhaal soms meerdere keren en op verschillende manieren. Dan ging oma zich ermee bemoeien en dat was precies wat ik wilde: ik stond er niet meer alleen voor! Ik zette door en bleef maar vragen. Ik wist dat ik ontzettend vervelend voor hen was, maar deed net alsof mijn neus bloedde.

Toevallig ontving mijn moeder in oktober 2020 van Carla, de vrouw van haar neef Wim, via WhatsApp een

foto. Ze rende naar me toe en zei: ‘Marlon, Marlon, luister eens!’ Ze las nerveus de tekst voor: ‘Dit witte boerderijtje werd gebouwd door de Blerickse Maria Verheijden, die in 1925 getrouwd was met Hannes van der Linden, een zoon van Toon van der Linden, van de Opwettenseweg. Ze vertrokken in 1952 naar Beekstraat 2, waar hun zoon Jo van der Linden met zijn vrouw Tony en dochter Cindy bekend werden door hun discotheek Cintonjo.’ Het fragment komt uit het boek *Nueneu op het randje*. Mijn moeder was helemaal enthousiast en zocht uit wie de auteurs van het boek waren en waar ze het kon kopen. Ze vond hun telefoonnummer en maakte een afspraak voor de eerstvolgende vrije dag.

Oma Tony, mama en ik reden met z’n drietjes naar Nueneu. Toen we aankwamen, parkeerden we op het pleintje achter het appartementsgebouw. We belden gespannen en opgewonden aan. Vanwege corona ging alleen mijn moeder naar boven. Het leek eeuwig te duren voordat ze gezellig babbelend met een van de auteurs, Tonny van den Boomen, weer de lift uit kwam. De andere auteur, Yvonne Henderson, was boven gebleven. Mijn oma eiste alle aandacht van meneer Van den Boomen op en begon over haar eigen levensgeschiedenis te kletsen. Mama en ik bladerden het boek door. Daarna liepen we naar de auto aan de achterkant van het gebouw. Wat stom van ons, we hadden net zo goed op het Vincent van Goghplein kunnen parkeren!

Op de terugweg was mijn moeder opvallend stil. Ze bleef in het boek bladeren en was diep in gedachten verzonken.

Zodra we thuis waren, ging ze naar haar kamer om het te lezen. Toen ze het boek uit had, was ze ineens geïnteresseerd in wat ik aan het doen was. Ze liep nerveus op en neer en draalde om me heen, maar ze zei niets. Ik wachtte rustig af totdat ze zelf iets zou gaan zeggen.

En ja hoor, enkele dagen later durfde ze me verlegen te vragen wat ik geschreven had en of ze het mocht lezen. Ze las het geconcentreerd en vroeg of ze de fouten die erin stonden mocht verbeteren. 'Ja, mam, geen probleem.' En, hup, ineens schreef ze zomaar verder. Ik deed net alsof ik het niet zag. Ik was wel mijn laptop kwijt, die had ze gepikt en naast haar bed gelegd. Toen ik die voor de grap probeerde te pakken, kreeg ik de volle laag. 'Hé, niet doen jij! Gewoon afblijven! Ik schrijf zelf verder als je dat niet erg vindt!' Ik sloop op mijn tenen weg en heb nooit meer naar de laptop gevraagd. Wat een rust! Ik had het weer voor elkaar, want wanneer ik ergens mijn zinnen op zet, ga ik er ook echt voor. Ik ben tenslotte een zoon van mijn moeder en een kleinzoon van mijn oma. Zij zijn net zo!

Ondertussen had ik een andere computer op zolder geïnstalleerd zodat ik verder kon werken aan de stamboom en website. Jammer genoeg was de kwaliteit van de films en video's in de loop van de tijd zo slecht geworden dat ik er bijna niets mee kon. Ik bedacht en ontwikkelde een klein apparaatje waarmee ik ze via de muur met mijn telefoon kon filmen, maar daar werden ze helaas niet beter van. Alles professioneel laten digitaliseren was de enige oplossing,

maar daarvoor had ik duizend euro nodig en die had ik niet, want mijn loon ging voor een groot deel naar de hypotheek van het huis. Hoe moest ik in godsnaam aan dat geld komen? Er zat niets anders op dan weer heel vervelend te worden zodat ze snel in de gaten kregen dat ik voor de zoveelste keer iets wilde.

En het werkte! ‘Wat is er, Marlon?’ Vroeg mijn moeder.

‘Mama, om de films en video’s op www.cintonjo.nl te kunnen zetten en ze zo toegankelijk te maken voor elke koper van het boek, moet de kwaliteit verbeterd worden en dat kan alleen door ze professioneel te laten digitaliseren. Dat kost veel geld, maar dan kan ik ze ook veel beter met opa bekijken en ik heb gelezen dat het goed voor zijn geheugen is om films en video’s uit zijn verleden te zien. Zou een cd met gedigitaliseerd beeldmateriaal geen fantastisch kerstcadeau voor hem en oma zijn? Dan kunnen ze samen nog even genieten voordat het te laat is. Ze zijn tenslotte al aardig op leeftijd en misschien kunnen ze dat over een paar jaar niet meer.’ Dat laatste was het beste excuus voor mijn moeder om er dit bedrag aan uit te willen geven. Mijn plan was gelukt!

Op internet vond ik Studio Moonen in Wijnandsrade, een halfuurtje rijden van ons huis. Ik liet mijn moeder hen bellen. We maakten snel een afspraak en sloten een deal. Tijdens het digitaliseren kwamen ze erachter dat opa veel video’s over bestaande video’s heen had opgenomen. Typisch opa! Hij deed er alles voor om wat centen te kunnen besparen. Het betekende meer werk en dus meer kosten.

Niet veel later belde de medewerker van Studio Moonen weer. Hij had zeer oude films gevonden en vroeg zich af of die wel van onze familie waren. We spraken af dat we even zouden komen kijken. En daar gingen we weer naar Wijnandsrade, maar het bleek meer dan de moeite waard. We hadden geen idee wat er op de films stond totdat mama riep: 'Dat is mijn opa Hannes bij het paardrijden!' Wat een oude films! Graadje Peters, een vriend van de vader van opa Jo, had ze gemaakt. Dit was echt top! Mama was helemaal enthousiast.

Vlak voor kerst 2020 hadden we de cd in huis. Het werd een supergezellige kerst waarbij vele herinneringen werden opgehaald en heel veel werd gekletst. En wat was er leuker om te doen tijdens de trieste coronapandemie? Er viel weinig te beleven. Je kon televisiekijken en een beetje wandelen, maar bezoeken en uitjes mochten niet of nauwelijks.

Ik wist dat het voor mama moeilijk zou zijn om alles te vertellen. Niet alleen omdat ze nog nooit een boek had geschreven, maar vooral omdat ze lange tijd heeft willen vergeten wat ze heeft meegemaakt. Ik bleef daarom alert en stil aan haar zijde. Ze is een heel speciaal iemand, met een eigen karakter. Ze doet altijd, zonder iemand lastig te vallen, precies wat ze zelf wil en staat voor iedereen klaar, maar je moet je niet met haar leven bemoeien. Ik liet haar dus haar gang gaan en observeerde haar zonder dat ze dat wist. Maar wanneer ik zag dat ze stopte met schrijven of

even de draad kwijt was, pushte ik haar om door te gaan. Dit ging zo door tot maart 2021. Daarna was het niet meer nodig, het liep op rolletjes. Elke keer als ik de deur van haar slaapkamer opendeed, zat ze achter de laptop te schrijven. ‘Hé mam, hoeveel pagina’s heb je al?’ vroeg ik dan. Eerst waren het er vijftig, enkele maanden later vijfenzeventig en toen honderd, honderdvijftig enzovoort.

Ik ben ervan overtuigd dat iedereen wel wat met haar levensverhaal kan. De een kan leren van de emigratie van de familie naar een ander land en de terugkeer naar eigen land. De ander begrijpt door haar verhaal waarom ze zo hard heeft moeten vechten, hoe het kan dat ze desondanks nog steeds de kracht heeft om door te gaan en waarom ze is zoals ze is. Het boek kan zelfs vrouwen helpen die er niet in slagen om hun persoonlijke problemen op te lossen. Ze kunnen haar als voorbeeld nemen door te doen en niet alleen te denken. Het is ook een spannend, emotioneel boek met vele ups en downs waaruit je je eigen conclusies kunt trekken.

Ik moet wel zeggen dat er choquerende gebeurtenissen in het boek voorkomen. Voor een enkeling kunnen die misschien voelen als een koude douche, voor anderen openen ze een deur naar een nieuwe werkelijkheid, naar meer begrip voor Cindy, haar levenswijze en hoe ze vandaag de dag is.

Marlon Jon van der Linden Arteaga, zoon van Cindy van der Linden en kleinzoon van Jo en Tony van der Linden

1

NUENEN

Mijn verhaal begint in Nuenen, Noord-Brabant, Nederland, waar ik geboren ben op 11 april 1961. Het dorpje werd wereldwijd beroemd door Vincent van Gogh. Vincents vader, Theo van Gogh, was dominee in de Nuenense kerk van augustus 1882 tot zijn dood op 26 maart 1885. Op 5 december 1883 arriveerde Vincent van Gogh, dertig jaar oud, met de trein vanuit Nieuw-Amsterdam in Drenthe op het toenmalige station in Nuenen en trok weer in bij zijn ouders. Hij voelde dat hij niet echt welkom was, maar zijn vader richtte toch in het washok, aan de achterkant van de pastorie, een klein atelier voor hem in. Lang heeft hij er niet gewerkt, want in mei 1884 zocht hij, vanwege de vele ruzies met zijn vader, al een andere werkplaats.

Hij vond zijn nieuwe atelier bij Johannes Schafrat, de koster van de katholieke Clemenskerk in Nuenen. Het huis van de koster stond links van de kerk, maar dat is in 1936 afgebroken. Na de dood van zijn vader ging Vincent ook in

het atelier wonen. Hij schilderde er het beroemde schilderij *De aardappeleeters*. Zijn verblijf in Nuenen was een van de belangrijkste en productiefste periodes in zijn leven. Van december 1883 tot november 1885 maakte hij er een kwart van zijn totale oeuvre. Maar liefst drieëntwintig gebouwen en landschappen herinneren aan zijn verblijf in Nuenen; veertien zijn door hem geschilderd of getekend. Enkele landschappen in de directe omgeving ademen nog steeds de sfeer van zijn tijd.

Lust for Life is een Amerikaanse film uit 1956 van Vincente Minnelli met Kirk Douglas en Anthony Quinn. De film is gebaseerd op de gelijknamige roman van Irving Stone uit 1934 en is een geromantiseerde versie van een deel van het leven (1873-1890) van Vincent van Gogh. Mijn oma en opa Van der Linden hadden ook een klein rolletje. Oma loopt vanuit het kleine ‘Van Goghkerkje’ naar buiten en opa raapt aardappels op het veld. De film was een groot succes in de bioscopen en werd zeer gewaardeerd door de critici. Anthony Quinn kreeg een Oscar voor de beste mannelijke bijrol voor zijn vertolking van Paul Gauguin.

Net als Stone baseerde scenarioschrijver Norman Corwin delen van zijn tekst op de dagboeken en correspondentie van Vincent van Gogh. De tekst van de voice-over is zelfs letterlijk overgenomen uit de dagboeken. Het is tekenend voor de liefde voor details van de filmmakers. Soms ging die liefde wel heel erg ver, zoals het verzoek van regisseur Minnelli om stukken korenveld geler te spuiten zodat die meer zouden

lijken op een schilderij van Van Gogh. Ter voorbereiding van de film werden talloze foto's gemaakt van werken van Van Gogh in musea en particuliere collecties. De beste foto's werden uitvergroot en deden in de film dienst als schilderij. De Amerikaanse kunstenaar en docent kunstgeschiedenis Robert Parker maakte ook een aantal kopieën van het werk van de schilder en gaf Douglas instructies hoe hij in de film moest schilderen om waarheidsgetrouw over te komen. Hij oefende door kraaien te schilderen. Om zo veel mogelijk op Van Gogh te lijken liet hij zijn haar knippen in de stijl van Vincent en hij liet zijn baard staan. Haar en baard werden vervolgens zorgvuldig in de juiste kleur rood geverfd. In de documentaire *Darkness Into Light*, over de opnames van *Lust for Life*, vertelt een oude vrouw die Van Gogh als jong meisje gekend had dat Douglas sprekend op de schilder leek. De documentaire laat ook zien dat de locaties waar de opnames zijn gedraaid echt de plaatsen zijn waar Van Gogh heeft verbleven. In de periode van augustus tot december 1955 is er in Nederland gefilmd in Den Haag en in Nuenen, in België in de Borinage en in Frankrijk in Bouches-du-Rhône en in Arles.

Lang voor Van Gogh woonden mijn voorouders al in Nuenen. De eerste die ernaartoe verhuisde, was Petrus Jochemsz van der Linden. Hij werd op 6 augustus 1680 geboren in Stiphout en stierf in 1749 in Nuenen. Over mijn overgrootouders heb ik mijn opa en oma nog horen vertellen. Mijn overgrootvader was Antonie van der Linden (1858-

GROTE VERHALEN VOOR EEN KLEIN MEISJE!

1951), roepnaam Toontje. Hij was eigenaar van boerderij Het Hoekske op de Refelingse Heide. Hij was gehuwd met Johanna Maria Fietelaars (1868-1925). Samen hebben ze vier zonen en vijf dochters op deze wereld gezet. Ik denk dat ze Vincent van Gogh ooit ontmoet moeten hebben of in ieder geval tegengekomen moeten zijn. Vincent was in 1883 dertig jaar en Toontje vijftwintig. Dus als ik aan hun waarschijnlijke ontmoetingen denk, heb ik gezellige beelden voor ogen. Het enige dat ik van Toontje weet, is dat hij alleen met negen kinderen overbleef toen zijn vrouw overleed en dat hij op de laatste dag van zijn leven zijn zoon Hannes, mijn opa, bij zich riep en zei: ‘Hannes, leg me maar op bed, ik denk dat ik doodga.’ En dat gebeurde ook.

*Van Goghkerkje in Nuenen, bijrol Truus Verheijden, film Lust of Live,
hoofdrolspelers Kirk Douglas en Anthony Quinn*

2

MIJN VADER

Hannes, officieel Johannes Martinus Theodorus van der Linden (1894-1967), kwam na zijn huwelijk in 1925 met mijn oma, Maria Gertrudis Verheijden (1896-1987), roepnaam Truus, te wonen op de witte boerderij met vijfendertig hectare land op de Collse Hoefdijkstraat 27 te Nuenen. Mijn oma woonde daar al sinds 1920. Ze kwam oorspronkelijk uit Maasbree. Haar vader, Pieter Johannes Hubertus Verheijden (Maaseik, 1863-Amsterdam, 1947), was landbouwer. Haar moeder was Willemina Lenders (Blerick, 1861). Zij overleed in 1914 in Venlo en mijn oma kreeg toen de zorg over haar broers en zussen. Haar vader hertrouwde in 1916 met Wilhelmina Gertruda Jansen. In 1920 regelde haar vader voor oma Truus de witte boerderij op het Eeneind in Nuenen zodat ze een boerenbedrijf kon starten.

Hannes en Truus kregen acht kinderen, vijf jongens en drie meisjes. Mijn vader was nummer zes. Zijn doopnamen zijn Johannes Petrus Theodorus, zijn roepnaam is Jo. Toen

hij op 27 augustus 1933 werd geboren, kon hij nog niet vermoeden dat hij en zijn vrouw en dochter een legende zouden worden in Nuenen. De kinderen van de familie Van der Linden groeiden tot 1952 op in de witte boerderij op het Eeneind. Ze hebben er een geweldige jeugd gehad. Ze waren vrije, wat rebelse vogels.

Mijn oma Truus was erg charmant, liberaal, modern, open en zonder complexen. Haar beroemde uitspraken waren ‘alles is goed’, ‘alles komt goed’ en ‘dat is goed, jongen’. De kinderen konden overal met haar over praten, over zakelijke en persoonlijke problemen, over relaties en zelfs over seksualiteit. Ze zorgde goed voor hen maar liet hen zelf nadenken. Ze vertrouwde erop dat ze hun eigen verantwoordelijkheid namen. Ze hoefde nooit kwaad te worden. Dankzij haar intelligentie, kracht en kalmte had ze overwicht. Alleen Hannes kreeg ze niet onder controle, maar daar bleef ze zeer rustig onder. Ze deelde haar leven met hem tot de dag dat hij stierf. Hij zorgde voor de velden aardbeien, graan en aardappelen en voor de koeien en paarden. Op zondag gingen ze met zijn allen met een eigen rijtuig naar de katholieke kerk.

In 1941 stierf een van hun dochters, Petronella Christina Andrea van der Linden, op vijfjarige leeftijd aan een dubbele longontsteking. Ze was al heel ziek toen op een dag een van de andere kinderen per ongeluk het kippenhok in brand stak omdat de kip geen eieren wilde leggen. Als gevolg hiervan brandde een deel van het huis af. De zwaar

zieke Petronella werd bij boer Van Gerwen, de buurman, ondergebracht. Daar verslechterde haar toestand snel en is ze gestorven. Ze is achter de katholieke kerk in Nuenen begraven. Andere leden van de familie Van der Linden zijn ook op die begraafplaats begraven. Het graf van Petronella is er nog steeds. Ik weet niet waarom, maar mijn zoon Marlon gaat haar regelmatig goedendag zeggen en zijn respect betuigen. Ik denk dat de foto waarop mijn opa Petronella in zijn armen houdt terwijl al haar broers en zussen om hem heen staan veel indruk op hem heeft gemaakt. Hij vond het mooi dat ze voor altijd vereeuwigd is. Maar toen hij daarna foto's van het gezin bekeek waarop Petronella ontbrak, kreeg hij tranen in zijn ogen.

In mei 1940 vielen de Duitsers Nederland binnen. Mijn vader kan zich haarfijn herinneren wat er tijdens de Tweede Wereldoorlog in de omgeving van Nuenen is gebeurd. Hij en zijn broers hebben met eigen ogen allerlei wreedheden gezien. Toen Marlon hem naar de oorlog vroeg, vertelde hij dat de voorgevel van de witte boerderij vanuit een vliegtuig beschoten was en door de duizenden kogelgaten was bezweken en ingestort. Wanneer er gevaar dreigde, schreeuwde mijn opa: 'Iedereen naar de kelder! Nu!' Ze konden pas weer tevoorschijn komen als de Duitse of Engelse vliegtuigen overgevlogen waren en het weer stil was. Dan gingen ze opgewonden naar buiten om te zien of er in de buurt een vliegtuig neergestort was. Onder meer op het land van buurman Van Gerwen, bij Van den Oever

en bij de Collse Hoeve zijn vliegtuigen neergestort. In een van de vliegtuigen die ze vonden, zat nog een piloot. Hij was helemaal verbrand en zat vastgeplakt aan zijn stoel, achter de stuurknuppel. Het is ongelooflijk maar mijn vader en zijn broers hebben toen stukjes menselijk vlees aangeraakt.

Bij een ander vliegtuig vonden ze een handgranaat, in tweeën gesplitst en vol met as, die nog steeds sporen van vuur en rook liet zien. Ze probeerden door te blazen het vuur weer op te laten laaien. Dat lukte, maar het was buskruit en dus ontstond er een grote, orangerode vlam. Ze waren heel dichtbij gaan staan om het goed te kunnen zien en verbrandden hun gezicht en haren. Hun hele huid werd zo rood als een tomaat. Hun haar stond, vastgeplakt en zwart, recht overeind. Het leek wel een film, maar dit was geen grap meer maar een zeer gevaarlijke situatie. Ze renden als idioten naar huis, schreeuwend en huilend kwamen ze binnen. Thuis zagen ze hun moeder voor het eerst overstuur en bloednerveus. Desondanks ging ze acuut op zoek naar de geneesmiddelen die ze in huis had en ze kwam terug met haar hele voorraad. Een paar dagen later kwam mijn opa thuis met een gewonde piloot. Mijn vader kan zich nog goed herinneren dat die lang bij hen op zolder heeft gezeten en er bijna niet af mocht. Hadden zijn ouders hem verstopt?

In de oorlog raakten de jongens wat meer gewend aan het zien van bloed en wonden. Toen bij overbuurman Marinus Donkers een meisje haar been had verloren in

de dorsmachine, bleven ze kijken terwijl dat toch heel eng was om te zien. Mijn vader weet ook nog te vertellen dat hij met zijn broers en vrienden kogels op de spoorrails gooide. Wanneer de trein langskwam, hoorde je ze knallen. Dan stopte de trein en zochten de Duitse soldaten de daders, maar die zaten allang, onvindbaar, in de maïsvelden.

Mijn vader en zijn broers gingen ook achter hun neef aan, die bij de spoorrails ging kijken naar een meisje dat daar altijd zonder broekje aan zat. Ze verstopten zich om hem te laten schrikken zodat hij zou wegrennen en het meisje weer alleen kon zijn. Daarna gingen ze appels plukken bij Beerens op het Eeneind. Die kwam altijd achter hen aan en schold hen uit: 'Jullie moeten hier niet meer komen! Jullie moeten uitkijken! Dit mogen jullie niet!' Maar nadat er twee kinderen waren vermoord, mochten ze ineens wel appels plukken en was hij heel lief voor hen. Mijn vader heeft geen idee waarom hij ineens zo anders reageerde.

Nederland werd op 5 mei 1945 bevrijd. Alles wat vernietigd was, moest weer worden opgebouwd. Mijn vader en zijn broers en zussen konden weer rustig naar school. Ze liepen van het Eeneind naar de Aloysiusschool in het centrum van Nuenen. De jongens haalden van alles uit. Ze sprongen van ijsschots naar ijsschots in de vijver, wat 'scholletjes trappen' werd genoemd. De kauwgom die de Engelse soldaten hadden achtergelaten, krabden ze van de straat en stopten ze in hun mond. Ze speelden verstoppertje in het korenveld, waar ze elkaar nooit vonden, en natuurlijk

soldaatje. Een bom van een meter doorsnee die ze hadden gevonden, lieten ze per ongeluk vallen in een diep gat dat in de oorlog speciaal was gemaakt om een bom in te laten ontploffen. Ze hadden helemaal niet door hoe gevaarlijk dit had kunnen zijn. Maar gelukkig is hij niet ontploft.

In 1951 moest mijn vader in militaire dienst in Vught. Hij werd specialist in compressiemachines. Hij moest gigantische airbags opblazen die onder bruggen werden geplaatst, waardoor de bruggen konden worden opgetild en op hun plaats gezet. De verplichte militaire dienst duurde drie jaar. Mijn vader zegt altijd dat hij er een geweldige tijd heeft gehad en dat is ook te zien op de foto's waarop hij lekker een biertje drinkt en een sigaretje rookt met zijn vrienden.

Mijn oma was in Blerick, dicht bij Venlo, opgegroeid maar was in Nuenen zeer goed ingeburgerd. Ze heeft de witte boerderij en het bijbehorende land in 1952 verkocht aan pluimveehouder Theodorus Looijmans uit Soerendonk. In 1967 is Janus van Willigen er met zijn vrouw Berta en zoon Michiel gaan wonen. Sindsdien heet de boerderij Wilgenhof. Mijn oma was, zeker voor die tijd, een zeer commerciële zakenvrouw. Mijn opa deed zelden zakelijke dingen, dat deed zij meestal. Na de verkoop van de boerderij kocht ze een pand op Beekstraat 2, in het centrum van Nuenen, recht tegenover De Lindeboom, en nam het café met vergader- en feestzaal over van J.A. van Maasakkers, het werd tot J. v.d. Linden/Café Biljart- en Harmoniezaal gedoopt, vernoemd

naar mijn opa Johannes. Hij was voorzitter van de harmonie en verschillende andere verenigingen, gaf paardrijles aan bekenden in het dorp én bestierde de zaak met zijn vrouw. Hij was een knappe, graag geziene man. Hij had altijd een hoed op en een pijp of sigaret in zijn mond. Hij was een echte roker. Hij maakte de ene pijp of sigaret met de andere aan. Het geld dat hij als paardrij-instructeur verdiende, gaf hij over het algemeen met zijn paardenvrienden uit, maar van de zaak, waar hij meestal achter de tap stond, maakte hij een groot succes. Zodra oma zag dat de zaken goed gingen, betrad ze het café steeds minder vaak. Ze hield zich vanaf dat moment vooral bezig met de tuin en het huishouden.

In 1953 zijn twee broers van mijn vader, ome Piet en ome Jeu, en een zus, tante Miep, met haar man Martin geëmigreerd naar Nieuw-Zeeland. Ome Jeu en tante Miep en oom Martin zijn teruggekomen. Ome Piet is er met zijn vrouw blijven wonen. Ze hebben er drie dochters en een zoon gekregen. Hun zoon, mijn neef, is op zijn achttiende op weg naar de eerste tentoonstelling van zijn schilderijen verongelukt. Hij kon prachtige landschappen schilderen.

Mijn vader kwam in 1953 uit het leger. Voordat hij het leger in ging, werkte hij als machinebankwerker bij garage de Rooij, in Nuenen. Hij maakte er precisieonderdelen op de draaibank. Toen hij terugkwam uit het leger hielp hij zijn vader in de zaak en nam hij beetje bij beetje zijn plaats in. In 1959 bouwde hij een huisje achter het café voor zijn ouders.

*Familie van der Linden in de witte boerderij op Collse Hoefdijk 27 in Nuenen,
Jo van der Linden staat links, 1940*

Machinefabriek De Rooij in Nuenen, Jo van der Linden met medewerkers. Jo van der Linden staat links, 1950

Familie van der Linden in Collse Hoefdijk 27 in Nuenen. Jo van der Linden staat boven in het midden, 1952

Jo van der Linden (links) in dienst in 's-Hertogenbosch Vught, 1951-1953

Truus Verheijden van der Linden in De Harmoniezaal in Nuenen, Beekstraat 1, 1952

Johannes van der Linden en Triuus Verheijden, 1954

3

ONTMOETING MET MIJN MOEDER

Alles veranderde voor mijn vader toen hij zijn toekomstige vrouw, Antonia Henrica Maria van den Heuvel uit Mierlo, geboren op 21 januari 1936, met roepnaam Tony, ontmoette op 4 juli 1959, op het kersenoogstfeest in Mierlo. Ze was er met haar broer Anton. Hij was de oudste thuis en moest op haar passen. Mijn vader zat aan een tafeltje met een vriend. ‘Zij zijn broer en zus, Jo,’ zei zijn vriend terwijl hij naar Anton en Tony keek. Mijn vader zag Tony en liep naar Anton om te vragen of hij met haar mocht dansen. In plaats van te antwoorden vroeg die hem om een sigaret en toen hij er geen kreeg, herhaalde hij: ‘Ik wil een sigaret van jou, jongen.’ Maar mijn vader was ook niet verlegen en beweerde dat hij geen sigaretten had om vervolgens weer te gaan zitten en een sigaret op te steken! Niet veel later zag hij dat Tony naar de jukebox liep om een plaatje te laten spelen. Ze was net een swingplaat aan het uitkiezen toen hij ineens naast haar stond en haar vroeg of ze wilde dansen. Ze keek om naar haar broer

en zijn blik zei ‘nee’. Ze draaide zich weer naar Jo en zei: ‘Ik zal het maar niet doen, want anders wordt mijn broer boos.’ Maar de kriebels die ze voelde, gingen niet weg en een halfuur later waren zij en Jo het beste danspaar op de dansvloer. De volgende maandag belde Jo naar Hatéma, de Helmondsche Textiel Maatschappij, waar Tony na de mulo was gaan werken en waar haar vader, Wilhelmus Antonius Josephus van den Heuvel, roepnaam Willem, bedrijfsleider was, om haar mee uit te vragen naar Eindhoven. Deze reageerde negatief.

Op de dag dat Tony met Jo in Eindhoven zou uitgaan, had ze tegen haar vader gezegd dat ze bij haar vriendin in Geldrop ging slapen. Tegen de avond ging Willem met zijn zoon Anton kijken waar ze was. Gelukkig mocht Anton aanbellen, want de moeder van Tony’s vriendin vertelde dat ze ‘met die jongen uit Nuenen’ naar Eindhoven was. Oh! Nu had Anton het zwaar! Moest hij voor zijn zus liegen tegen zijn vader? Hij was tenslotte wel degene die op haar moest passen. Hij liep terug naar de auto, stapte in en zei: ‘Ze is net de honden aan het uitlaten maar alles is in orde, pap. We hoeven ons geen zorgen te maken. We kunnen gaan.’

Willem was een strenge vader. Hij zei altijd dat wanneer zijn zonen iets slechts zouden doen of zijn dochters ongehuwd zwanger thuis zouden komen, hij hun de benen onder de kont zou slaan. Ze waren niet bang voor hem, maar hadden wel respect voor hem. Ze mochten van hem ook zeker geen grote mond tegen hun moeder hebben. Tony

was zijn oogappel en werd door hem ontzettend verwend.

Haar moeder, Antonia Francisca van Houts (Ciska), was slim, stil en heel lief. Ze hoefde niet buitenshuis te werken. Willem had een vaste baan en een goed salaris, dus Ciska was altijd thuis. Ze zorgde voor de kinderen en kookte zelf. De rest van het huishouden werd voor haar gedaan. Als ze er maar was, als Willem thuiskwam. Dat was voor hem het belangrijkste. Je hoorde haar nooit. Ze was tevreden en gelukkig. Willem leek de baas in huis, maar als Ciska iets wilde of zei, luisterde hij aandachtig naar haar.

In de achtertuin hadden ze kippen en konijnen. Ieder kind had zijn eigen dier. Maar een nieuwe fiets zat er niet in. Ze kregen de fiets van hun oudere broer of zus. Zo ging dat vroeger. Vader Willem leerde de kinderen zwemmen in de Maas. Ze werden, met een kabel en een riem om hun middel gebonden, in het water gegooid. Hij leerde hun ook schaatsen en was degene die hen meestal naar bed bracht, zonder knuffel of kusje.

Elke drie maanden werd er voor Ciska een varken geslacht. Ze was altijd aan het kokkerellen. Op de eerste verdieping had ze een kamer voor zichzelf. Daar stonden speciale machines om balkenbrij, karnemelk, kaas, boter, zult en worst te maken. De grote kelder stond vol met zelfgemaakte jam van allerlei vruchten, potten kersen en gestoofde peren en andere vruchten, zult, paté en worst. Alle potten waren leuk afgedekt met rood-wit geblokte stof en afgesloten met een weckring. Op elke pot schreef ze met

haar mooie handschrift wat erin zat. Tony was op kantoor gaan werken omdat ze thuis haar moeder alleen maar in de weg zou lopen. Dat was de beste oplossing, want ze kon niet poetsen of koken.

Ze mocht van haar vader niet met Jo gaan. Hij had lange haren en een snor, droeg een rood geruit jack en werkte in de kroeg van zijn vader, die vrij veel dronk en aan de tap stond. Bovendien was zijn moeder nogal liberaal en een zakenvrouw. Wat moest Tony daarmee? Als dochter van de bedrijfsleider van Hatéma kon ze wel wat beters krijgen! Dit kon nooit goed gaan!

Tony begreep niet waarom haar vader zo tegen kroegen en drank was totdat hij haar op een vrijdag meenam in de auto. Ze stopten bij het café aan het spoor in Mierlo. Hij ging naar binnen en haalde ome Sjef naar buiten. Hij duwde hem in de auto, waar ze zat te wachten, en zei: 'Dit doe ik elke vrijdag. En als ik dat niet zou doen, zou tante Riek helemaal geen centjes hebben om te eten omdat hij dan al zijn geld met zijn vrienden zou verdrinken.' Nadat ze ome Sjef thuis hadden afgezet, gingen ze ook nog bij de jongste broer van Willem langs om eten te brengen. Daar hadden ze het blijkbaar ook wat krap door hetzelfde probleem. Zo liet hij haar zien waar zijn probleem met kroegen en drank vandaan kwam en waarom hij niet wilde dat ze met iemand omging die werkzaam was in een kroeg en wiens vader vrij veel dronk en aan de tap stond. Een van zijn eigen zonen moest hij eveneens in het gareel houden en af en toe aan

zijn jasje uit de kroeg trekken. Die kon er ook wat van. Tony is nog steeds van mening dat het goed is geweest dat haar vader heel streng was voor haar broers. Naar haar idee zijn ze daardoor allemaal goed terechtgekomen.

Ciska vond Jo een goede jongen. Op een dag was ze het zo zat dat Willem van alles tegen hem had, dat ze tegen hem zei dat hij maar naar Nuenen moest gaan om te kijken wat voor mensen de ouders van Jo echt waren. Hij kende hen niet eens en had toch al zijn oordeel. Met zijn oudste zoon en dochter ging hij ernaartoe. Tony mocht niet mee. Ze zat vanaf het moment dat haar vader vertrok totdat hij weer thuiskwam op de trap te wachten en dat duurde eeuwig. Toen hij een paar uur later eindelijk terug was, hoorde ze hem tegen haar moeder zeggen: ‘Het is een heel nette familie, er is niets mis mee. Ik heb uren met Hannes gepraat. Jo is een harde werker. De hele familie gaat gewoon elke zondag naar de kerk en zijn vader en moeder zijn gewoon samen. Ze hebben wel een café, maar dat loopt zeer goed. Nodig Jo maar eens uit zodat we hem beter kunnen leren kennen.’

Tony was ontzettend blij en nodigde Jo meteen uit voor de volgende zondag. Hij kwam met de fiets en ging ook nog op de stoel van Willem zitten. Dat was een slecht begin! ‘Mijn God! Komt hij op de fiets! Hij heeft niet eens een auto! En dan gaat die gozer met zijn lange haren ook nog op mijn stoel zitten!’ hoorde ze haar vader in de keuken tegen haar moeder zeggen. Tony liep snel naar de huiskamer en vroeg

Jo op een andere stoel te gaan zitten. Ze aten met al haar vier broers en vier zusters aan de grote tafel. Jo werd meteen geaccepteerd door haar twee jongere broers en ook door haar zusters, die deze knappe jongen wel heel leuk vonden.

Op een dag had Jo Tony mee uit gevraagd naar de bioscoop. Hij hoefde niet meer officieel aan te bellen bij haar thuis, maar mocht achterom komen, via de keuken. Haar moeder vroeg hem of hij genoeg geld bij zich had. Zonder zijn antwoord af te wachten stak ze hem snel wat geld toe. Ze mocht hem heel graag. Ze zei altijd tegen haar dochter dat hij een goede man voor haar was en dat ze hem niet moest laten lopen.

Na tien maanden verkering trouwden Jo en Tony op 10 mei 1960 in de kerk van Mierlo. Ze waren een knap paar. Wim, een zoon van tante Mien en ome Willy, en Anita, een dochter van ome Piet en tante Gonnie, een zus van Tony, waren bruidsjonker en bruidsmisje. Het was een prachtig mooie bruiloft bij Tony thuis, geheel volgens de traditie.

Voor Tony begon toen het avontuur. Ze wist niet wat er op haar af zou komen en welke verandering ze in haar leven tegemoet zou gaan. Het was voor haar een uitdaging om in het café te gaan werken, want ze poetste of kookte niet graag en was nogal verwend door haar vader. Maar ze was al gauw een van de beste bartenders ooit! Ze had veel energie en een goede conversatie en was beeldschoon.

Een maand voor hun huwelijk, in april 1960, had Jo het café van zijn ouders voor vijfendertigduizend gulden

overgenomen. Dat bedrag moest hij betalen aan zijn broers en zussen, die ervoor kozen hun eigen weg te gaan. Tony en Jo werkten hard en konden aan hun verplichtingen voldoen. Beetje bij beetje losten ze aan ieder vijfduizend gulden af.

Als Tony het in het begin van hun huwelijk niet eens was met Jo, pakte ze haar koffertje in en belde ze haar vader met de vraag of hij haar op kwam halen. Ze wachtte op hem aan de weg. Maar Willem kwam niet en Jo ging met zijn koffertje naast haar staan en vroeg: ‘Wat doe jij nou hier? Waar ga je naartoe?’ ‘Naar huis,’ zei Tony. ‘Dan ga ik met je mee.’ Dit tafereel heeft zich verschillende keren afgespeeld totdat ze aan haar nieuwe leventje met Jo gewend raakte. Zelfs toen hij niets wilde uitgeven om te kunnen sparen voor een vakantie, deed ze dat ook maar. Op vakantie gaan was trouwens een nieuwe uitdaging voor haar, maar die werd uitgesteld want elf maanden na hun bruiloft kwam er een klein meisje.

Willem van den Hewel en Cisca van Houts, 1929

Tony van den Hewel met moeder Cisca van Houts, verblijf in Mierlo-Hout, Burgermeesterkrolaan 26, 1936

Tony van der Heuvel haar eerste dag bij Simon de Wit supermarkt in Helmond, 1954

